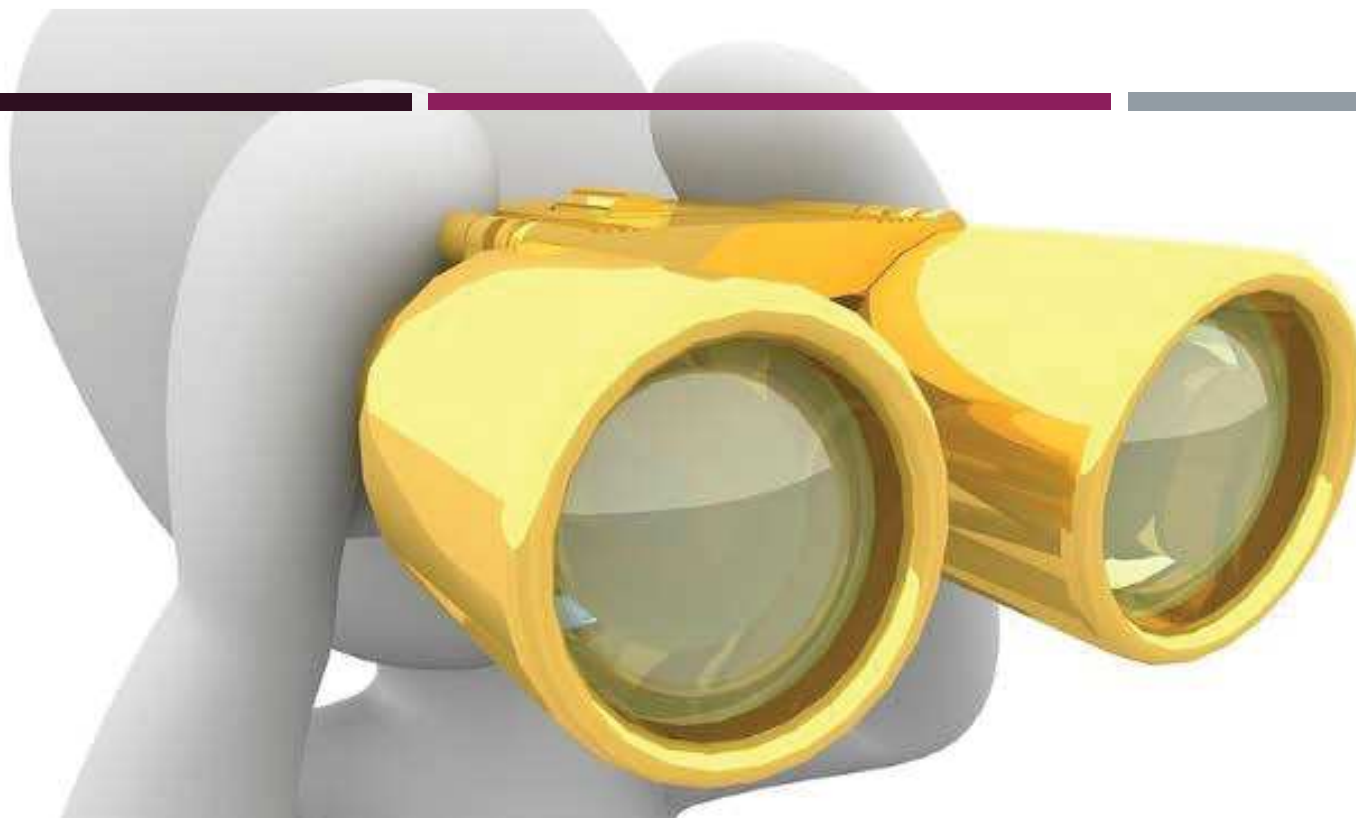

JAARPLAN CONCERNAUDIT 2018

KOPPOSITIE IN ZICHT

CONCEPT JANUARI 2018

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

2. In control – procesaudits en rechtmatigheid

3. Digitale innovatie

4. Samenwerkingsverbanden

5. 213a onderzoeken

Bijlage risicoanalyse per organisatie onderdeel

I. INLEIDING

Elk handelen van de gemeente gaat gepaard met het besteden van publiek geld. De gemeente wil in control zijn over de geldstromen en bezittingen. Concernaudit draagt hieraan bij met het uitvoeren van audits. Meestal gebeurt dit door terug te kijken en vast te stellen dat een werkproces of activiteit rechtmatig en getrouw, doelmatig of doeltreffend is geweest. Met aanbevelingen geven we waarde voor de toekomst mee.

In 2016 heeft Concernaudit de ambitie uitgesproken om in 2018 de landelijke koppositie in te nemen op het gebied van audit en interne controle. Om dit doel te bereiken zijn drie vernieuwingstrajecten benoemd:

Organisatieonderdelen in control

- Regierol concernaudit:
- Uitvoering interne controles door business control organisatie onderdelen
- ondersteuning bij opzet van interne controleplannen van de (middel)grote organisatie onderdelen
- Aansturing en begeleiding uitvoering interne controles via audit applicatie NARIS
- consolidatie en review t.b.v. rechtmatigheidsverklaring

Automatisering van controles

- Robotic process automation in de vier grote uitgavenstromen: inkopen, salarissen, subsidies en sociale uitkeringen via:
 - process mining
 - koppeling bestanden
- Big data voor opbrengstenstromen
- Slimmere controle aanpak op basis van data analyse
- Blockchain

Controle en verantwoording in netwerkorganisatie

- Pilot controle en verantwoording samenwerkingsverbanden
- Bruikbaarheid burgeraudit (i.s.m. griffie)

In 2016 en 2017 zijn op deze drie gebieden reeds de nodige stappen gezet. Zo zijn audits meer risicogericht uitgevoerd, is NARIS aangeschaft en is er volop ervaring opgedaan met verschillende vormen van geautomatiseerde controles. In dit jaarplan is aangegeven welke audits en innovaties voor 2018 zijn gepland, welke aanpak we hierbij hanteren en hoe dit bijdraagt aan de realisatie van de vernieuwingstrajecten. In hoofdstuk 2, 3 en 4 is dit per traject uitgewerkt. De uitvoering van het jaarplan loopt in de periode april 2018 tot en met maart 2019. Op deze wijze wordt de aansluiting op de externe controle gewaarborgd.

Daarnaast is het ook de taak van Concernaudit om doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken uit te voeren. Deze taak is vastgelegd in artikel 213a van de Gemeentewet en worden ook wel 213a-onderzoeken genoemd. In hoofdstuk 5 van dit jaarplan is toegelicht welke onderzoeken wij in 2018 zullen uitvoeren.

2. IN CONTROL – PROCESAUDITS EN RECHTMATIGHEID

Utrecht heeft innovatie hoog in het vaandel staan. Utrecht is volgens het onderzoek 'Digitale gemeenten' van ESRI Nederland en BNR zelfs koploper op het gebied van digitalisering en data gedreven sturing. Innovatie zorgt ervoor dat de gemeente op efficiënte wijze zorg blijft dragen voor de maatschappelijke opgave. Met een dergelijke inzet op innovatie moet steeds de balans worden gezocht met de basis die op orde moet zijn. Er kan immers meer tijd en aandacht worden besteed aan innovatie wanneer operationele processen efficiënt en effectief verlopen.

De organisatie onderdelen zijn verantwoordelijk voor het instellen en laten functioneren van de administratieve organisatie en interne controle om deze basis op orde te hebben. Business control heeft tot taak de organisatie onderdelen hierbij te ondersteunen. Concernaudit draagt bij aan het in control krijgen en houden van de processen door het uitvoeren van risicoanalyses en het op basis daarvan uitvoeren van audits en adviseren over procesinrichtingen.

Risicogerichte procesaudits

Door het uitvoeren van procesgerichte audits ontstaat inzicht in de mate van control van de organisatie. Een procesaudit geeft antwoord op de vraag of de inrichting van beheersmaatregelen voldoende is om de risico's binnen een proces te ondervangen. Bij de uitvoering van de procesaudits zullen wij tevens alert zijn op mogelijkheden in het proces voor:

- verbetering en automatisering van interne controles;
- efficiency, doelmatigheid en vermindering van administratieve lasten.

In de afgelopen jaren heeft de auditfunctie de ontwikkeling doorlopen om minder vraaggericht te werken en steeds meer op basis van risicoanalyse haar audits en interne controles in te richten. Met de nieuwe focus in dit jaarplan 2018 op procesaudits vanuit een risicoanalyse per organisatie onderdeel, wordt deze ontwikkeling doorgezet. De risicoanalyse is primair gericht op de financiële risico's en niet bedoeld om een integraal beeld te geven van alle risico's binnen de processen. Per organisatie onderdeel is een risicoanalyse uitgevoerd op basis van de begrote geldstromen voor 2018. Hierbij zijn de volgende aspecten in acht genomen:

- Financiële omvang en impact
- Wet- en regelgeving
- Bevindingen voorgaande jaren (incl. bevindingen accountant)
- Aanwezige interne beheersmaatregelen

Rechtmatigheidscontrole

Met de aankomende rechtmatigheidsverantwoording door het college is ook de rechtmatigheid meegenomen in de risicoanalyse. Concernaudit wil een coördinerende rol op zich nemen bij de verantwoording over de naleving van de externe en interne wet- en regelgeving bij financiële beheershandelingen door de gemeente. Waar mogelijk wordt rechtmatigheid meegenomen als onderdeel van de procesaudits. Waar noodzakelijk zullen in overleg met business control aanvullende interne rechtmatigheidscontroles worden ingericht. Dit kan onder andere van toepassing zijn voor rechtmatigheidscontroles op belangrijke balansposten zoals investeringen, financiering en reserves en voorzieningen. In de ondersteunende applicatie NARIS Audit zullen de procesaudits en rechtmatigheidscontroles worden vastgelegd. Dit maakt het mogelijk om de mate van control zichtbaar te maken en input voor de rechtmatigheidsverantwoording te coördineren en rapportages te bundelen. Doelstelling is om bij wijze van pilots in 2018 voor elk organisatie onderdeel minimaal één controle op de rechtmatigheid in te richten in NARIS en op deze wijze in 2018 de rechtmatigheidscontroles op de grootste financiële geldstromen te hebben opgezet en uitgevoerd.

Risicoanalyse organisatie onderdelen

De gedetailleerde risicoanalyse per organisatie onderdeel is opgenomen in de bijlage. In het overzicht op de volgende pagina zijn de uitkomsten opgenomen: welke audits zullen in 2018 worden uitgevoerd bij de verschillende organisatie onderdelen. Voor de onderdelen Cultuur, Volksgezondheid, Veiligheid en Wijken zijn geen materiële financiële risico's onderkend. Uitgaven bestaan voornamelijk uit personeelskosten, subsidieverstrekingen en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en deze worden betrokken in de gemeentebrede audits die Concernaudit uitvoert. Deze gemeentebrede audits vinden plaats op de processen die bij alle organisatie onderdelen voorkomen – personeel, inkopen en subsidieverstreking – en zijn verderop in dit jaarplan apart uitgewerkt.

Organisatie onderdeel	Procesaudit	Rechtmatigheidscontrole (NARIS)	Interne controle
MO	• Toekennen en verstrekken zorg in natura • Projectadministratie en monitoring subsidievoorwaarden subsidie plan Einstein • IT audit WiGo4It	• Zorg in natura • Bestedingen SiSa regelingen onderwijs	• Verwerking toekenningsbeschikkingen • Persoonsgebonden budgetten
PBZ	-	• Paspoorten en rijbewijzen (bestaande interne controles inrichten in NARIS)	• Digitalisering verbandcontroles opbrengsten paspoorten en rijbewijzen
RUIMTE	• Financiële procesbeheersing algemeen en inzoomen op nog nader te bepalen proces(sen); • Contractbeheer erfpachtopbrengsten	• Grondverkopen (bestaande interne controles inrichten in NARIS)	• Review position paper waardering grondexploitaties • Onderzoeken data analyse grondbezit ten behoeve van volledigheid van de erfpachtopbrengsten
SB	• Doorbelasting kosten talonwerkzaamheden • PM	• PM	• PM
UVO	• Verhuur van panden en inning huuropbrengsten	• Totstandkoming huurbedragen	-
VTH	• Verstrekken parkeervergunningen	• Omgevingsvergunningen (controle tarieven en bouwkosten) • Parkeervergunningen (controle tarieven en recht op vergunning)	• Tariefstelling gehandicapten parkeerkaarten
Wenl	-	• Inventarisatie interne rechtmatigheidscontroles die reeds plaatsvinden en waar nodig uitbreiden en opnemen in NARIS	-

Organisatie onderdelen overstijgende processen

Processen die alle organisatie onderdelen raken zijn: personeel, inkopen en subsidieverstrekingen. De risico analyse en werkzaamheden van Concernaudit voor deze processen worden in overleg met Interne Bedrijven centraal uitgevoerd. In onderstaande tabellen zijn de risico analyse, rechtmatigheidsaspecten en geplande audits voor 2018 weergegeven:

PERSONEEL	x € 1.000	Risico's	Rechtmatigheid	Concernaudit
Intern bedrijf	66.553	- Onjuiste verwerking mutaties - Onrechtmatige declaraties - Misbruik bevoegdheden salarismedewerkers voor eigen vergoedingen	CAO / CAR-UWO Sociale verzekeringswetten Wet op de loonbelasting Werkkostenregeling Wet Normering Topinkomens	Procesaudit salarisverwerking, inclusief beoordeling IC op sociale lasten en loonbelasting - Controles mutaties ter vervanging van 100% controles door IB. In 2018 willen wij de ontwikkelde geautomatiseerde controle implementeren. Tot dit is gerealiseerd, voeren wij handmatige controles uit op 5% mutaties en 1% verlofberekeningen. - Steekproefsgewijze controle op onderbouwingen declaraties. In 2018 een meer risicogerichte benadering toepassen in plaats van a-selecte steekproef. - Geautomatiseerde controle mutaties salarismedewerkers met behulp van data analyse.
Stadsbedrijven	52.251			
Werk & Inkomen	31.065			
Ruimte	25.520			
VTH	23.832			
Volksgezondheid	17.615			
MO	11.926			
Overige organisatie onderdelen	39.265			
Totaal	268.027			

INKOPEN (incl. inhuur)	x € 1.000	Risico's	Rechtmatigheid	Concernaudit
Stadsbedrijven	118.455	- Uitvoeren onrechtmatige betalingen - Betaling voor niet-verrichte prestaties - Inefficiënte inkoop	Europese aanbestedingsregels	Procesaudit inkoop en betalingsproces Organisatiebrede spendanalyse op naleving EU-aanbestedingsregels, ook in geval van stapeling Gedetailleerde spendanalyse voor inkopen Ruimte. Dit is in 2017 gedaan voor stadsbedrijven en geeft inzicht waar inkopen en contractbeheer goed gaan en waar verbetering nodig is en efficiëntere inkoop mogelijk is. Digitaliseren spendanalyse t.b.v. inbedding in het inkoopproces
Ruimte	116.686			
Overige organisatie onderdelen	105.934			
Totaal	341.075			

SUBSIDIES	x € 1.000	Risico's	Rechtmatigheid	Concernaudit
MO	48.924	- Onrechtmatige subsidieverstrekking - Bestedingen toegekende subsidies niet conform de door de gemeente gestelde voorwaarden (oneigenlijk gebruik)	Subsidieverordening	Process mining SIU - Inventarisatie benodigde verbijzonderde interne controle rechtmatigheid
Cultuur	46.711			
Werk & Inkomen	24.432			
Overige organisatie onderdelen	9.148			
Totaal	129.215			

IT beheersing

Naast deze processen is ook de IT beheersing een onderwerp dat organisatie breed speelt en waar Concernaudit aandacht aan wil besteden. Met het toenemende gebruik van automatisering in processen, is de IT beheersing een belangrijk aspect geworden bij het in control zijn van de organisatie. De afgelopen jaren heeft de accountant gerapporteerd dat IT beheersing binnen de gemeente op onderdelen nog onvoldoende is. De belangrijkste tekortkoming is het ontoereikende autorisatiebeheer. Eind 2017 is door de DISO's een interne controle uitgevoerd op de voor de accountantscontrole meest relevante applicaties die binnen de financiële processen worden gehanteerd: SAP/MUIS, SIU, Squit, Socrates en Grex-10. Voor 2018 zal Concernaudit betrokken zijn bij de advisering over de procesinrichting voor het autorisatiebeheer en de periodiek uit te voeren interne controles op de autorisaties binnen applicaties. Dit zal ook breder worden getrokken dan alleen de bovengenoemde applicaties. Doelstelling is dat het autorisatiebeheer op dusdanig niveau komt dat de risico's op onrechtmatige beïnvloeding van de processen worden gemitigeerd en geen belemmering meer vormt voor de accountant om te kunnen steunen op de procesbeheersing.

Daarnaast zullen we in samenwerking met IT auditors van Rotterdam bij wijze van pilot een IT audit uitvoeren. Hierbij willen wij onderzoeken wat de meerwaarde van IT audits door Concernaudit zou kunnen zijn voor de gemeente. Hieraan voorafgaand zullen enkele leden van het auditteam ook meedraaien in een IT audit binnen Rotterdam. Welk onderwerp, proces of welke applicatie in aanmerking komt voor de pilot binnen Utrecht zullen wij nog nader bepalen.

Informatiebeveiliging

In 2017 heeft Concernaudit een audit uitgevoerd naar de voortgang van de implementatie van de BIG normen binnen de organisatie onderdelen. In 2018 zal hier in overleg met Concernmanagement Informatie- en Procesmanagement (CIPM) een vervolg aan worden gegeven.

Aansluiting met externe controle

De primaire doelstelling van Concernaudit is middels advisering op basis van audits bijdragen aan het in control komen en houden van de organisatie. Daarbij treden wij ook op als sparringpartner voor de business en ondersteunen wij waar nodig de uitvoering van interne controles. Deze bijdrage aan het meer (zichtbaar) in control zijn van de organisatie kan ook van toegevoegde waarde zijn voor de externe accountant. Dit stelt bepaalde eisen aan de uitvoering en vastlegging van onze audits. Waar mogelijk zullen wij de audits zoveel mogelijk laten aansluiten op de externe controle door de accountant. Dit betekent dat o.a. bij de bepaling van de scope van een audit, de omvang van steekproeven / deelwaarnemingen, de timing van de audits en de dossiervorming rekening zal worden gehouden met de vereisten voor de externe controle. Hiervoor zal regelmatig afstemming worden gezocht met de externe accountant.

Frauderisico's

Naast de focus op de belangrijkste financiële risico's richt Concernaudit zich ook op frauderisico's. Frauderisico's kunnen zich op allerlei vlakken voordoen, maar sommige processen zijn meer fraudegevoelig dan andere. Het gaat daarbij niet uitsluitend om financieel omvangrijke processen. Processen waar direct geld of goederen kunnen worden onttrokken aan de organisatie kennen altijd een hoge fraudegevoeligheid. Maar ook bijvoorbeeld processen waarbij functionarissen bepaalde partijen kunnen bevoordelen in ruil voor persoonlijke gunsten zijn fraudegevoelig. Fraude kan nooit geheel worden voorkomen, maar het bewustzijn van frauderisico's en de inrichting van passende beheersmaatregelen kunnen de risico's zoveel mogelijk mitigeren. Jaarlijks onderzoekt Concernaudit daarom een aantal onderwerpen of processen met een verhoogd frauderisico of andere risico's (bijv. maatschappelijk belang of imagoschade). Een aantal onderwerpen worden jaarlijks gecontroleerd, zoals dubbele betalingen, salarismutaties van medewerkers van de salarisadministratie en declaraties. Hier speelt ook de preventieve werking van de controles een belangrijke rol. In de afgelopen jaren zijn daarnaast diverse onderwerpen roulerend aan bod geweest, waaronder contante gelden, gevonden voorwerpen, bezittingen, tankpassen en marktgelden. In 2018 zullen de volgende onderwerpen worden onderzocht:

- Betaalpassen benodigd voor uitvoering betalingen (zicht op aantallen en locatie)
- Gebruik pinpassen
- Data analyse gericht op betalingen op rekeningnummers uit het salarisbestand
- Gunnen van opdrachten
- Uitzettingen op de geldmarkt

Tot slot houden we ook altijd ruimte in de planning voor opkomende verzoeken voor bijzondere onderzoeken, waaronder ook integriteitsonderzoeken.

3. DIGITALE INNOVATIE

Een toonaangevende pijler in de ambitie om landelijk een koploper te zijn op het gebied van interne audit is de digitale innovatie. De afgelopen twee jaar heeft Concernaudit middels diverse pilots ervaring opgedaan met digitaliseren van controles en een data-gedreven aanpak van controles. Succesvolle projecten op dit gebied zijn:

- Controle havengelden met gebruik van big data
- Blockchain smart contract inhuur
- process mining subsidieverstrekingen en SAP

Met deze ervaringen hebben wij voor 2018 en verder het plan 'Digitale innovaties in audits' uitgewerkt waarin wij richting geven aan welke methodes en technieken wij gaan inzetten voor welke doeleinden. De hoofdlijnen uit dit plan zijn hierna opgenomen.

Controles inrichten in vier uitgavenstromen

Concernaudit wil door automatisering de dekkinggraad, de nauwkeurigheid en de efficiency van audits en controles vergroten. Het streven is om te komen tot een stelsel van single audits om daarmee de controlelast in de organisatie tot een minimum te beperken. In de jaren 2018 en 2019 wil Concernaudit de controles in de vier grote uitgavenstromen automatiseren: inkopen, salarissen, subsidies en sociale uitkeringen. Per uitgavenstroom zal daarvoor een uitvoeringsplan worden opgesteld waarin wordt aangegeven op welke wijze een zo groot mogelijk deel van de werkprocessen in een geautomatiseerde controle kan worden betrokken. Het koppelen van bestanden en het uitvoeren van process minings zijn hiervoor de technieken die het meest gebruikt zullen worden. In 2016 en 2017 zijn voor inkopen, salarissen en subsidies pilots uitgevoerd die hebben laten zien dat de genoemde technieken bruikbaar zijn voor het soort audits dat wij willen automatiseren. Voor de sociale uitkeringen is dit nog niet gebeurd en moet het plan nog worden opgesteld.

Ook voor de inkomstenstromen zal worden gezocht naar meer mogelijkheden voor het digitaliseren van controles. De pilot met de havengelden roept de vraag op of er niet meer geldstromen zijn waar we door een koppeling van big data en gemeentelijke administratie meer zicht op kunnen krijgen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de vraag of de gemeente Utrecht de volledige opbrengsten weet te realiseren. Daarbij kan gedacht worden aan de inning van marktgelden, parkeeropbrengsten, opbrengsten uit de verhuur van panden of vergunningen. In 2018 gaat een groepje stagiairs onderzoeken op welke terreinen er mogelijkheden zijn om de volledigheid van opbrengsten te controleren aan de hand van big data.

Randvoorwaarden

De geautomatiseerde controle in elke geldstroom is maatwerk. We willen gebruik maken van de meest moderne software en we willen veilig werken: dit zijn de uitgangspunten die we in ieder geval in de praktijk willen realiseren. Hierover willen we het gesprek aangaan met de betrokken partijen van de gemeente en daarna maken we een keuze. De keuzes die worden gemaakt, bepalen voor een groot deel welke kosten gemoeid zullen zijn met de automatiseringsoperatie. Ook zal een extern advies worden gevraagd voor het gebruik van een tool voor machine learning. Bij Concernaudit is in het budget al rekening gehouden met deze kosten. Tot slot willen we elk automatiseringsproject uitvoeren in een projectstructuur waarbij een opdrachtgever of stuurgroep betrokken is. Ook zullen wij zorgen voor code- en logboeken om zo inzichtelijk mogelijk te werken en reviews mogelijk te maken.

Operationeel plan

In het tweede kwartaal 2018 zullen de uitvoeringsplannen voor inkopen, salariskosten en subsidies gereed zijn. Over de sociale uitkeringen zal overleg gevoerd worden met het organisatieonderdeel Werk & Inkomen. In deze plannen zullen alle details ingevuld zijn. In grote lijnen gaan we er vanuit dat 2018 bestaat uit het voorbereiden van de geautomatiseerde controles en dat 2019 het eerste jaar is waarin deze operationeel zullen zijn.

4. SAMENWERKINGSVERBANDEN

In de voorgaande jaarplannen heeft Concernaudit aangegeven dat het klassieke sturings- en verantwoordingsmodel, waarbij het college van burgemeester en wethouders verantwoording aflegt aan de gemeenteraad, in de praktijk in steeds mindere mate een weerspiegeling is van de praktijk. Dit wordt veroorzaakt door:

1. Regionale uitvoering van taken
2. Privatiseringen en verzelfstandigingen
3. Vermaatschappelijking van het lokaal bestuur (toegenomen rol van burgers, lokale organisaties en het bedrijfsleven en opkomst van burgerinitiatieven).

Besluiten worden niet langer exclusief op het stadhuis genomen en daarmee wordt ook de zeggenschap gedeeld. Besluitvorming vindt elders plaats. Vanwege de betrokkenheid van velen is het vaak moeilijk om verantwoordingsprocessen inhoud te geven. Want wie is er uiteindelijk verantwoordelijk als er in een samenwerkingsverband met veel partners iets mis gaat? Bovendien kan men via de gangbare verantwoordingsmechanismen en eventuele sancties slechts gedeeltelijk de betrokkenen activeren.

Het louter richten van audit en interne controle op gemeentelijke geldstromen en werkprocessen verhoudt zich niet goed tot bovengenoemde ontwikkelingen als regionalisering, privatisering en burgerparticipatie. Audits en controles bestrijken door deze ontwikkelingen een steeds kleiner deel van het totale speelveld van de gemeente. Ook heeft de gemeenteraad minder zicht op de besteding van de middelen. De lacunes die zo ontstaan, zijn veelvuldig beschreven maar nog niet opgelost.

Doelstelling

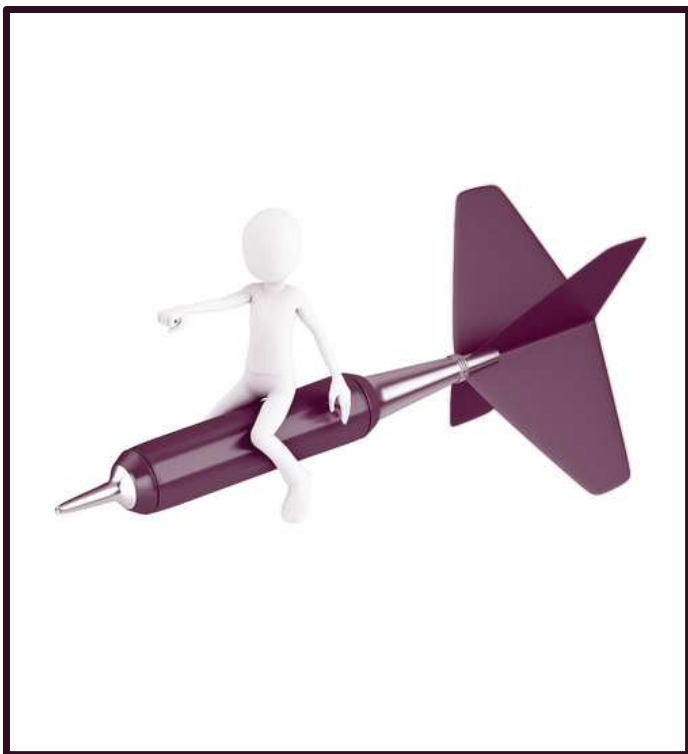
Naar aanleiding van deze ‘verplaatsing van de politiek’ willen wij onderzoeken of en zo ja, hoe controle en verantwoording een nieuwe vorm kan krijgen die aansluit bij deze ontwikkeling. Bij de gemeente Utrecht willen wij de democratische legitimatie en verantwoording door de betrokken partijen zoals gemeentebestuur, burgers, cliëntenraden en onafhankelijke derden (experts, maar ook accountants en de lokale rekenkamers) per beleidsveld benaderen vanuit de vraag wat er mogelijk is en niet vanuit de vraag welke problemen daarbij optreden. Daarbij behoren het zoeken van de verbinding met de auditfuncties van de externe partijen, het inzetten van data-analyses, het benutten van al aanwezige soft controls (samenwerkingsrelaties, onderlinge verbanden) of het starten van een lobby voor het uitbreiden van bevoegdheden, allemaal tot de mogelijkheden.

Daarbij willen we ook de kracht van de inwoners van de stad beter benutten en nagaan of we het instrument burgeraudits in kunnen zetten.

Operationeel plan

In het afgelopen jaar is een indeling gemaakt van de soorten samenwerkingsverbanden die de gemeente is aangegaan in de afgelopen jaren. Vanuit deze indeling maken we een concreet onderzoeksplan. Over de uitvoering hiervan zal met interne en externe partijen overleg gevoerd worden. Tevens gaan we in overleg met de ambtelijke en bestuurlijke partijen bij de gemeente na of we in 2018 een eerste pilot kunnen uitvoeren met een burgeraudit. Welk onderwerp daarvoor geschikt is en welke vorm dat zou kunnen krijgen, zal besproken worden.

5. 213A ONDERZOEKEN

In artikel 213a van de Gemeentewet is opgenomen dat het college periodiek onderzoek verricht naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de organisatie. Concernaudit heeft de taak om 213a-onderzoek uit te voeren. Het belangrijkste verschil tussen een 213a-onderzoek en een reguliere audit is dat over de uitkomsten van eerstgenoemde ook informatie wordt verstrekt aan de gemeenteraad en de Rekenkamer Utrecht. Met de opdrachtgevers zal bij de start van het onderzoek afgesproken worden of het onderzoek daadwerkelijk de titel 213a-onderzoek krijgt.

Ook de Rekenkamer Utrecht voert onderzoek uit naar de doelmatigheid en doeltreffendheid. Om overlap in de onderzoeken te voorkomen wordt periodiek overleg gevoerd over de te onderzoeken thema's. Bekend is dat de Rekenkamer Utrecht in 2018 (focus)onderzoeken onder handen heeft of start met thema's als:

- het gemeentelijk Vastgoed;
- omvang en zorg voor daklozen Utrecht;
- de participatiewet.

Deze onderwerpen neemt Concernaudit derhalve niet op in haar jaarplan 2018 voor een 213a onderzoek. De onderwerpen die wij voor 2018 willen aanmerken voor 213a onderzoek zijn:

- werkgelegenheidsinstrumenten
- lumpsumfinanciering in de zorg

Werkgelegenheidsinstrumenten

Eén van de ambities van de gemeente Utrecht is om de laagste werkloosheid van Nederland te hebben. De Nederlandse economie trekt aan, dit is ook merkbaar in Utrecht. Ook op economisch gebied staat Utrecht erg sterk. De ligging van de stad is gunstig en Utrecht heeft goede onderzoeks- en onderwijsinstellingen, die veel (internationaal) talent aantrekken. Volgens het coalitieakkoord: "Utrecht maken we samen 2014-2018" wil het college ervoor zorgen dat meer mensen op alle niveaus weer aan het werk kunnen. Er zijn verschillende werkgelegenheidsinstrumenten om deze ambitie te bereiken, zoals het Lokaal Economisch Fonds (LEF), het Ondernemersfonds (OfU) en de Economic Board Utrecht (EBU). Deze fondsen worden door de gemeente Utrecht gesubsidieerd. Het gaat daarbij om de volgende bedragen (begroting 2018):

LEF Nieuwe werkgelegenheid en stage- en leerplekken	€ 1.900.000
OfU Stimulering van de economische structuur van Utrecht en economische vitaliteit van de stad	€ 6.767.000
EBU convenantbijdrage	€ 334.000

Doel van het onderzoek van Concernaudit is om te kijken naar de effectiviteit van de bestede middelen (werkgelegenheidsinstrumenten). Met andere woorden: in hoeverre dragen de middelen bij aan de realisatie van de doelstellingen op het gebied van werkgelegenheid en worden deze doelstellingen bereikt.

Werkgelegenheidsinstrumenten

- **Lokaal Economisch Fonds (LEF)** is in 2014 opgericht om met onderwijsinstellingen, ondernemers en bedrijven te werken aan het vergroten van het aantal banen in Utrecht.
- **Ondernemersfonds Utrecht (OfU)** maakt het voor ondernemers mogelijk om samen te investeren in hun wijk of buurt. Dit maakt ondernemen en werken in Utrecht veiliger, makkelijker, effectiever, duurzamer of gewoon leuker. Het (OfU) is een in 2011 opgerichte, zelfstandige stichting. Het doel van het OfU is het bevorderen van de economische vitaliteit in Utrecht. OfU tracht dit doel te bereiken door collectieve financiering van gezamenlijke voorzieningen te faciliteren voor ondernemend Utrecht in de breedste zin van het woord.
- **Economic Board Utrecht (EBU)** is een samenwerkingsvorm waarin verschillende partijen samenwerken om de economische concurrentiepositie van de regio Utrecht te verbeteren. De provincie Utrecht ziet de stimulering van de regionale economie als een van haar kerntaken. Die kerntaak voert de provincie via de EBU uit in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere overheden.

Lumpsumfinanciering in de zorg

Met de decentralisaties in 2015 zijn veel zorgtaken van het Rijk overgedragen aan de gemeente. Om deze opgave financieel en administratief beheersbaar te houden, heeft Utrecht ervoor gekozen om een groot deel van deze zorgtaken op het gebied van jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning te bekostigen via zogenoemde lumpsum financiering. Dit betekent dat de ondersteuning voor een complete cliëntengroep (naar grondslag) is aanbesteed voor een vast bedrag. Er ontstaat zodoende een maximum aan uitgaven voor de gemeente en omzetgarantie voor de zorgaanbieders. Zorgaanbieders krijgen de vrijheid om de ondersteuning in te vullen naar eigen inzicht. Voor gemeenten is dit aantrekkelijk omdat zij vooraf zekerheid hebben over de uitgaven. Een nadeel kan zijn dat de gemeente minder mogelijkheden kan hebben om te schuiven of te innoveren met het zorgaanbod.

De gemeente Utrecht heeft lumpsum contracten met zo'n 50 grote zorgaanbieders voor jeugdzorg, beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De totale omvang van de lumpsumfinanciering bedraagt ruim 135 miljoen euro. Om inhoudelijk betrokken te blijven bij de realisatie van de doelstellingen van de gemeente op deze gebieden, onderhoudt de gemeente nauwe contacten met de zorgaanbieders. Met behulp van stelselindicatoren – een set van gecombineerde indicatoren – monitort de gemeente de realisatie van haar doelstellingen.

In 2018 willen wij een doelmatigheidsonderzoek uitvoeren op de lumpsumfinanciering in de zorg. De exacte focus van dit onderzoek door Concernaudit zal in samenspraak met de betrokken organisatieonderdelen worden bepaald.

BIJLAGE RISICO ANALYSE PER ORGANISATIE ONDERDEEL

RUIMTE Lasten	x € 1.000	Risico's	Rechtmatigheid	IC Businesscontrol	Concernaudit
Personeel	25.521	Zie proces personeel			
Grond	7.548	-	-	-	Advisering procesbeheersing
Duurzame goederen (inv. grex)	112.460	- Waardering grondexploitaties - (Inkooprisico's via proces inkopen)	- Exploitatieverordening gemeente Utrecht 1997	- Position paper grexen - Jaarplan IC	- Review position psper grexen - Advisering procesbeheersing
Inkopen (incl. inhuur)	116.687	Zie proces inkopen			
Subsidies	3.715	Zie proces subsidieverstrekingen			
Inkomensoverdrachten	15.518	-	-	-	-
Afschrijvingen, rente, verrekeningen, overig	-13.650	-	-	-	-
Totaal	267.799				

RUIMTE

Advisering procesbeheersing business control

Review position paper grexen

RUIMTE Baten	€ 1.000	Risico's	Rechtmatigheid	IC Businesscontrol	Concernaudit
Grondverkoppen	51.782	Niet-marktconforme verkoopprijzen gronden	- Nota grondprijzen - Nota grondbeleid - Staatsteun	IC op verkoopprijzen vs grondprijzenbrief	
Erfpacht eeuwigdurend	10.987	- Volledigheid registratie grondbezit - Juiste registratie erfpachtcontracten		Zichtbare aansluiting van SAP RE met activastaat en gerealiseerde opbrengsten SAP	- Procesaudit erfpachten - Onderzoek mogelijkheden data analyse externe bronnen gemeentelijk grondbezit
Erfpacht canons	10.314				
Huren	3.309	Geen materiële financiële risico's	-	-	-
Overige goederen en diensten	45.865	Nader te bepalen in traject procesbeheersing			
Inkomensoverdracht provincie	35.885		Subsidievereisten provincie	Controleverklaring externe accountant	-
Kapitaaloverdrachten	41.083	Nader te bepalen in traject procesbeheersing			
Rente en overig	1.945	Geen materiële financiële risico's	-	-	-
Totaal	201.170				

RUIMTE

Procesaudit erfpachten
Onderzoek mogelijkheden data analyse grondbezit

VTH Lasten	x € 1.000	Risico's	Rechtmatigheid	IC Businesscontrol	Concernaudit
Personeel	23.833	Zie proces personeel			
Inkopen (incl. inhuur)	6.886	Zie proces inkopen			
Inkomstenoverdrachten	1.536	-	-	-	-
Afschrijvingen, rente, verrekeningen, overig	1.825	-	-	-	-
Totaal	34.080				

VTH Baten	€ 1.000	Risico's	Rechtmatigheid	IC Businesscontrol	Concernaudit
Omgevingsvergunningen	13.281	- Onjuiste berekening bouwkosten met te lage leges tot gevolg - Onterechte verstrekking vergunning - Burgers vragen geen vergunning aan, waardoor gemeente inkomsten mist	- Verordening op de heffing en invordering van leges - Bouwverordening Gemeente Utrecht	- Dossiercontroles - Controle tariefswijzigingen per I-I in Squit	- Begin 2018 uitgebreide procesaudit over 2017. Afhankelijk van de uitkomsten vervolg over 2018. - Rechtmatigheidscontrole in NARIS
Parkeervergunningen (incl. gehandicapten parkeerkaarten)	5.895	- Onterechte verstrekking - Onvolledige opbrengsten door onjuiste tarieven. Specifiek: complexiteit tariefsopbouw. - Werking gedigitaliseerd systeem zakelijke vergunningen	Verordening op de heffing en invordering van leges 2018 gemeente Utrecht		Procesaudits en IC rechtmatigheid: - Parkeervergunningen particulier - Parkeervergunningen zakelijk - IC op juiste tariefstellingen gehandicapten parkeerkaarten
Overige leges	1.640	-	-	-	
Parkeerbelasting straat	19.916	Onvolledige opbrengsten door onjuiste tarieven of onjuiste verwerking parkeersysteem naar SAP.	Parkeerbelastingverordening	- Controle tariefswijzigingen per I-I in Key-2-parkeren - Maandelijkse aansluiting parkeersystemen en SAP	O.b.v. uitkomsten audit 2016 en door BC uitgevoerde IC's is risico inschatting beperkt. Geen auditwerkzaamheden in 2018.
Reclamerechten	3.255	Beperkt. Betreft een 5-tal contracten met vaste inkomsten.	-	-	-
Overig (o.a. boetes, dwangsommen, precario)	4.048	-	-	-	-
Totaal	48.035				

VTH

Omgevingsvergunningen
Parkeervergunningen
Leges gehandicaptenkaarten